

**Bruttolista/Arbetsplan med förenklingsåtgärder
från Finansdepartementet och myndigheter 2008-2009**

2009-06-03

Statistik

3.2 Förslag från näringslivet som SCB avser att arbeta vidare med

I föregående underlag som lämnades 2007 redovisades förslag som framkommit i intervjuerna vid mätningen av företagens administrativa kostnad och vilka åtgärder som SCB bedömde möjliga att vidta. I många fall fanns önskemål om förändringar av tidpunkter vilka är svåra att påverka då de ofta styrs av EU-förordningar. Förslag avseende instruktioner, beskrivning av syfte och liknande genomförs kontinuerligt.

4.1 Nya åtgärder som tillkommit sedan handlingsplanen 2007

4.1.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

Under 2008 har SCB genomfört en prövning av samtliga statistikprodukter där privata näringsidkare är skyldiga att lämna uppgifter. Prövningen avsåg möjligheter till förenklingar genom minskade urval, minskat innehåll och/eller minskad frekvens eller andra förenklingsåtgärder. Resultatet av denna prövning har redovisats till Finansdepartementet den 31 oktober.

Prövningen av statistikprodukterna har gått vidare i ett andra steg med uppgift att ta fram förenklingsförslag som ger en minskad uppgiftslämnarkostnad på 25 % i varje enskild undersökning. Åtgärder som skulle krävas för att nå målet har redovisats samt beskrivning av konsekvenser för kvaliteten i statistiken och för olika användare. Eventuella behov av förändringar i EU-förordningar har lyfts fram.

Tio av tjugoåtta statistikprodukter har redovisat minskat urval som en eventuell förenklingsåtgärd. Tio av statistikprodukterna föreslår åtgärder som innebär förändring av innehållet. Tolv av statistikprodukterna har lägre frekvens som en åtgärd för att minska företagens administrativa kostnad för undersökningen.

Ansvariga för nationalräkenskaperna har därefter gjort en samlad bedömning av åtgärderna och delat in förslagen i oacceptabla åtgärder som skulle påverka kvaliteten i nationalräkenskaperna alltför mycket, åtgärder som kräver mer utredning innan en definitiv bedömning kan göras samt åtgärder som utifrån nationalräkenskapernas behov är acceptabla. Bedömningen av NR resulterade i att sju av fyrtiofem föreslagna åtgärder klassificerades som oacceptabla, sju förslag kan eventuellt accepteras efter ytterligare utredning och tjugo förslag bedöms som acceptabla utifrån nationalräkenskapernas behov.

SCB avser att gå vidare med dessa förslag och så snart som möjligt genomföra de förslag som inte påverkar kvaliteten i alltför hög grad eller är beroende av ändringar i EU-förordningar, utreda en del av förslagen vidare och avvakta med åtgärder som i dagsläget inte bedöms genomförbara utan alltför stora konsekvenser för statistiken och dess användare.

4.1.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagets vardag

Merparten av SCB:s undersökningar som är berörda av regelförenklingsarbetet är urvalsundersökningar. En minskning av urvalen, dvs. antalet deltagande företag påverkar direkt den totala kostnaden för företagens uppgiftslämnande, men det påverkar däremot inte de företag som ingår i urvalet. Det kan innebära att belastningen på enskilda företag fortsatt

kan vara lika stor, trots att den totala kostnaden för företagen minskar. Ett sätt att minska belastningen på företag som deltar i undersökningar är att begränsa antalet undersökningar per företag och år. Ett sätt att göra detta är att sprida uppgiftslämnandet på flera. Det påverkar inte den totala kostnaden, men det påverkar i hög grad enskilda företag. Konjunkturlönestatistiken och sysselsättningsstatistiken som samlas in per månad och kvartal har hittills till en del varit positivt samordnade vad gäller urvalen. Under 2009 kommer detta att ses över och urvalen kommer troligen att övergå till att bli negativt samordnade från 2010. Det innebär att framförallt de mindre företagen inte kommer att behöva lämna uppgifter i båda undersökningarna.

4.2 Åtgärder som genomförs 2009 och därefter

4.2.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

Förenklingsförslag som framkommit i ovan nämnda prövning och tidigare redovisade åtgärder ger ytterligare minskningar 2009 på 60,5 mnkr eller en sammanlagd minskning jämfört med 2006 på knappt 24 %.

Den största förändringen avser uppgifterna om varuhandeln inom EU, Intrastat-undersökningen, där sänkta krav på täckning av införsel från 97 till 95 procent kommer att gälla fr o m 2009. Det innebär att ca 3 000 färre företag behöver rapportera uppgifter och 500 färre företag behöver bara rapportera exportuppgifter. Effekterna gäller främst mindre företag.

I undersökningen Näringslivets investeringar kommer uppgifter om kostnader för FoU och marknadsföring att utgå. Förändringen innebär en minskning av företagens kostnader på ca 200 tkr.

I Konjunkturstatistik för industrin föreslås minskningar av innehållet vad gäller produktion, ordergång/orderstock för vissa branscher, kapacitetsutnyttjande för företag med mindre än 50 anställda samt produktionsvolymerna för vissa branscher.

För Yrkesregistret finns förslag att minska aktualiteten i uppgifterna genom att övergå från roterande urval med aktualitet på fem år till en aktualitet på 6-7 år alternativt 7-8 år. Det senare alternativet skulle innebära en minskning från 47000 till 38000 företag per år som behöver rapportera yrkesuppgifter. Omräknat i administrativa kostnader för företagen innebär det, enligt beräkningar i Malin-databasen, en minskning med ca 150 tkr.

Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik bygger på kontrolluppgifter som företagen lämnat till Skatteverket. SCB använder dessa uppgifter men behöver i vissa fall komplettera Skatteverkets uppgifter med uppgift om arbetsställe från företag där sådan uppgift saknas. Ett förenklingsförslag är att övergå till en mer selektiv komplettering och koncentrera uppgifterna till individernas huvudsakliga sysselsättning och arbetsställe. Detta skulle göra att antalet kontrolluppgifter där komplettering behövs minskar med drygt 20 %. Effekten för företagen beräknas bli en minskning av kostnaden med 350 tkr.

I Intäkts- och kostnadsundersökningen för flerbostadshus bedöms det vara möjligt att minska antalet taxeringsenheter i undersökningen med 150-200. Det beräknas minska företagens kostnader för undersökningen med 6 %.

4.2.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

SCB arbetar vidare med möjligheterna att minska tidsåtgången genom att ta emot data direkt från företagens system där XBRL fortfarande bedöms som en framkomlig väg. En utredning visar att många av de uppgifter som idag efterfrågas i undersökningen företagens ekonomi skulle kunna hämtas direkt ur redovisningssystemen, under förutsättning av BAS-kontoplanen används på ett standardiserat sätt och att uppgifterna kan tas ut i XBRL-format. Det skulle minska omfattningen betydligt av undersökningen. Intresset från företagen att använda XBRL och från systemleverantörerna att bygga in denna möjlighet i redovisningssystemen är dock hittills mycket ljumt. Knappt 50 av 300 000 företag lämnar sin årsredovisning i XBRL-format till Bolagsverket. Andra länder har kommit betydligt längre och man har nått längst i länder där det finns tydliga krav på företagen att leverera årsredovisningen i XBRL-format.

4.3 Åtgärder som genomförts fram till och med 2008

4.3.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

Genomförda åtgärder 2008 beräknas minska företagens administrativa kostnader med 675 tkr vilket innebär en sammanlagd förändring från nollbasåret 2006 på 0,9 %.

Förändringen 2008 avser bl a förändrat innehåll i undersökningen Företagens ekonomi där uppgifter om kundfördelning på verksamheter tagits bort för flertalet branscher. Aktietablån är borttagen och variabelbenämningarna har anpassats till det språkbruk som gäller för branschen. Förändringarna minskar kostnaderna med ca 280 tkr.

En annan förändring gäller omsättningsstatistiken för tjänstesektorn där antalet företag i urvalet minskats med ca 300 eller 10 %. Förändring gäller små företag med mindre än 200 tkr i omsättning.

I Intäkts- och kostnadsundersökningen för flerbostadshus har fem ekonomiska variabler avseende räntor, avskrivningar och lån tagits bort som ger en beräknad minskning på ca 150 tkr.

4.3.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

En funktion kallad Företagens uppgiftslämnartjänst inrättades 2007. Uppgiftslämnartjänsten tar hand om ärenden där företag känner sig särskilt belastade av många samtidiga undersökningar. Tillfälliga lättnader prövas och erbjuds där så är möjligt. Alla ärenden loggas och följs upp två gånger per år. Syftet med uppföljningen är att hitta problem som gäller många företag och se på möjligheterna till förenklingar för alla företag eller viss typ av företag. Bördan för det enskilda företaget framgår av det s.k. Uppgiftslämnarregistret vid SCB. Uppgiftslämnarregistret används även för analys av belastningen på olika typer av företag och av olika undersökningar för att synliggöra områden där insatser är särskilt angelägna.

5 Åtgärder på EU-området

5.1 Undantag för små och medelstora företag i EG-regelverk

Inom statistikområdet är möjligheterna att undanta små och medelstora företag inte särskilt stora på grund av kraven på täckning och redovisningsnivåer i kombination med det svenska näringslivets struktur. Minskade urval påverkar dock främst de mindre företagen.

5.2 Förenkling av EU-regler

Se ovan under punkt 4.2.1 avseende Intrastat.

SCB gör bedömningen att det finns möjlighet till ytterligare förenkling av Intrastat-rapporteringen. Även täckningen av utförseln skulle kunna sänkas till ca 96 %. Detta kan dock inte genomföras med nuvarande EU-regler. Förändringen skulle innebära ytterligare sänkning av den administrativa kostnaden för företagen. Förslaget har framförts av SCB men accepteras inte av Eurostat med hänvisning till en framtida övergång till ett single-flow system, som innebär rapportering enbart av utförsel. Eurostat menar att inför en sådan övergång behöver detaljeringsnivån och kvaliteten i uppgifterna avseende utförsel bibehållas.

SCB ser framtida möjligheter att övergå till single-flow rapportering, men detta kräver ytterligare utredning av orsaker till nuvarande asymmetrier i rapporteringen mellan införsel och utförsel, där orsakerna fortfarande är oklara. Det förekommer även problem med sen rapportering från vissa länder som måste åtgärdas innan single-flow rapportering kan införas.